

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

ATODLEN 23

(a gyflwynir gan adran 76)

DIWYGIADAU I DDEDDF CASGLU A RHEOLI TRETHI (CYMRU) 2016

1 Mae DCRhT wedi ei diwygio fel a ganlyn.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** Atod. 23 para. 1 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I2 [Atod. 23 para. 1](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 3](#)

2 Yn adran 1 (trosolwg o'r Ddeddf), ar ôl paragraff (b) mewnosoder—
“(ba) mae Rhan 3A yn gwneud darpariaeth ynghylch gwrthweithio trefniadau osgoi trethi mewn perthynas â threthi datganoledig.”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** Atod. 23 para. 2 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I4 [Atod. 23 para. 2](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 3](#)

3 Yn y testun Cymraeg, yn adran 37 (trosolwg o'r Rhan), ym mharagraff (f), yn lle “ymwared” rhodder “ryddhad”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** Atod. 23 para. 3 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I6 [Atod. 23 para. 3](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 3](#)

4 Ym Mhennod 2 o Ran 3, ym mhennawd y bennod hepgorer “TRETHDALWR”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** Atod. 23 para. 4 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)
I8 [Atod. 23 para. 4](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 3](#)

5 Yn adran 38 (dyletswydd i gadw cofnodion a'u storio'n ddiogel)—
(a) yn is-adran (1)—
(i) ym mharagraff (a), yn lle'r geiriau o “ddychwelyd” i'r diwedd rhodder “ddangos bod y ffurflen dreth yn gywir ac yn gyflawn,”;
(ii) yn lle paragraff (b) rhodder—
“(b) storio unrhyw gofnodion y gall fod eu hangen at y diben hwnnw yn ddiogel.”;
(b) yn is-adran (2)—
(i) yn lle “diwrnod”, yn y tri lle y mae'n ymddangos, rhodder “dyddiad”;
(ii) ym mharagraff (b), yn lle'r geiriau o “pan fydd” i'r diwedd rhodder “fydd cyfnod yr ymholiad yn dod i ben (gweler adran 43(1A)).”;
(c) yn lle is-adran (3) rhodder—
“(3) Ystyr y “dyddiad perthnasol” yw 6 mlynedd i ba un bynnag o'r canlynol sydd hwyraf—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (a) y dyddiad ffeilio, a
  - (b) os dychwelwyd y ffurflen dreth a'i diwygio wedi hynny o dan adran 41, y dyddiad y rhoddir hysbysiad o'r diwygiad o dan yr adran honno.
- (3A) Ond os yw ACC yn pennu dyddiad cynharach o dan yr is-adran hon, ystyr y “dyddiad perthnasol” yw'r dyddiad a bennir.”;
- (d) yn is-adran (4)—
    - (i) yn lle “diwrnodau” rhodder “dyddiadau”;
    - (ii) yn lle “(3)(b)” rhodder “(3A)”;
  - (e) yn lle is-adran (5) rhodder—
    - “(5) Yn y Bennod hon, mae “cofnodion” yn cynnwys dogfennau ategol (er enghraifft, cyfrifon, llyfrau, gweithredoedd, contractau, talebau a derbynebau).”;
  - (f) hepgorer is-adrannau (6) i (8);
  - (g) mae pennawd yr adran yn newid i “Dyletswydd i gadw cofnodion a'u storio'n ddiogel: achosion pan fo'n ofynnol dychwelyd ffurflen dreth”.

Gwybodaeth Cychwyn

I9 Atod. 23 para. 5 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I10 Atod. 23 para. 5 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

6 Ar ôl adran 38 mewnosoder—

“38A Dyletswydd i gadw cofnodion a'u storio'n ddiogel: trafodiadau tir nad oes angen dychwelyd ffurflen dreth mewn cysylltiad â hwy

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â thrafodiad tir, ac eithrio trafodiad o fath a restrir yn adran 65(4) o DTTT, nad yw'n ofynnol dychwelyd ffurflen dreth mewn cysylltiad ag ef.
- (2) Rhaid i'r prynwr mewn trafodiad tir y mae'r adran hon yn gymwys iddo—
  - (a) cadw unrhyw gofnodion y gall fod eu hangen i alluogi'r prynwr i ddangos nad yw'n ofynnol dychwelyd ffurflen dreth, a
  - (b) storio unrhyw gofnodion y gall fod eu hangen at y diben hwnnw yn ddiogel.
- (3) Rhaid storio'r cofnodion yn ddiogel hyd ddiwedd y dyddiad perthnasol.
- (4) Y “dyddiad perthnasol” yw chwe mlynedd i'r dyddiad y mae'r trafodiad yn cael effaith.
- (5) Ond os yw ACC yn pennu dyddiad cynharach o dan yr is-adran hon, y “dyddiad perthnasol” yw'r dyddiad a bennir.
- (6) Caniateir pennu dyddiau gwahanol at ddibenion gwahanol o dan is-adran (5).
- (7) Yn is-adran (4), mae i'r “dyddiad y mae'r trafodiad yn cael effaith” yr un ystyr ag yn DTTT.”

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I11 Atod. 23 para. 6 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I12 Atod. 23 para. 6 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

7 Yn adran 39 (storio gwybodaeth etc. yn ddiogel), ar ôl “38” mewnosoder “neu 38A”.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 Atod. 23 para. 7 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I14 Atod. 23 para. 7 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

8 Ar ôl adran 39 mewnosoder—

“39A Pŵer i wneud rheoliadau ynghylch cofnodion

Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu bod y cofnodion y mae’n ofynnol eu cadw a’u storio’n ddiogel o dan y Bennod hon yn cynnwys cofnodion o ddisgrifiad a ragnodir gan y rheoliadau, neu ddarparu nad ydynt yn cynnwys cofnodion o’r fath.”

Gwybodaeth Cychwyn

I15 Atod. 23 para. 8 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I16 Atod. 23 para. 8 mewn grym ar 18.10.2017 gan O.S. 2017/953, **ergl. 2(j)**

9 Yn adran 40 (ystyr dyddiad ffeilio), yn lle “Yn y Ddeddf hon” rhodder “Yn Neddfau Trethi Cymru”.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 Atod. 23 para. 9 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I18 Atod. 23 para. 9 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

10 Yn adran 41 (trethdalwr yn diwygio ffurflen dreth), yn lle is-adran (3) rhodder—
“(3) Y dyddiad perthnasol yw’r dyddiad ffeilio.

(3A) Ond os yw Gweinidogion Cymru yn rhagnodi dyddiad arall mewn rheoliadau o dan yr is-adran hon, y dyddiad perthnasol yw’r dyddiad hwnnw.”

Gwybodaeth Cychwyn

I19 Atod. 23 para. 10 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I20 Atod. 23 para. 10 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

11 Yn adran 42 (ACC yn cywiro ffurflen dreth)—
(a) ar ôl is-adran (4) mewnosoder—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

“(4A) Os yw swm neu swm ychwanegol o dreth ddatganoledig yn daladwy o ganlyniad i gywiriad a wneir o dan yr adran hon, rhaid i’r person a ddychwelodd y ffurflen dreth dalu’r swm, neu’r swm ychwanegol, cyn diwedd y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy’n dechrau â’r diwrnod y dyroddir hysbysiad am y cywiriad.”;

(b) yn is-adran (5)(a), ar ôl “ffurflen dreth” mewnosoder “o dan adran 41”.

Gwybodaeth Cychwyn

I21 Atod. 23 para. 11 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I22 Atod. 23 para. 11 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

12 Yn adran 43 (hysbysiad ymholiad)—

(a) yn is-adran (1), yn lle’r geiriau o “o 12 mis” i’r diwedd rhodder “ymholiad (ond gweler is-adran (1B)).”;

(b) ar ôl is-adran (1) mewnosoder—

“(1A) Y cyfnod ymholiad ar gyfer ffurflen dreth yw’r cyfnod o 12 mis sy’n dechrau â’r dyddiad perthnasol.

(1B) Ond caiff ACC wneud ymholiad ynghylch ffurflen dreth ar ôl i’r cyfnod ymholiad ddod i ben—

(a) os dychwelir y ffurflen dreth mewn cysylltiad â thrafodiad tir,

(b) ar ôl dychwelyd y ffurflen dreth, os dychwelir ffurflen dreth bellach mewn cysylltiad â’r un trafodiad tir,

(c) os yw ACC wedi dyroddi hysbysiad ymholiad i’r ffurflen dreth bellach, a

(d) os yw ACC yn credu bod angen gwneud ymholiad i’r ffurflen dreth a grybwyllir ym mharagraff (a).”;

(c) yn is-adran (2), ar y dechrau, mewnosoder “At ddibenion is-adran (1A).”;

(d) yn is-adran (3), yn lle’r geiriau “o ganlyniad i ddiwygio’r ffurflen dreth o dan adran 41” rhodder—

“(a) o ganlyniad i ddiwygio’r ffurflen dreth o dan adran 41, neu

(b) yn rhinwedd is-adran (1B).”;

(e) ar ôl is-adran (3) mewnosoder—

“(4) Yn is-adran (1B), ystyr “ffurflen dreth bellach” yw ffurflen dreth bellach a ddychwelir o dan DTTT.”

Gwybodaeth Cychwyn

I23 Atod. 23 para. 12 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I24 Atod. 23 para. 12 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

13 Yn adran 45 (diwygio ffurflen dreth yn ystod ymholiad er mwyn osgoi colli treth)—

(a) yn is-adran (1)(a), yn lle “sy’n daladwy” rhodder “sydd i’w godi”;

(b) yn is-adran (5), yn lle “adran 46” rhodder “adrannau 45A a 46”.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I25 Atod. 23 para. 13 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I26 Atod. 23 para. 13 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

14 Ar ôl adran 45 mewnosoder—

“45A Trethdalwr yn diwygio ffurflen dreth pan fydd ymholiad yn mynd rhagddo

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys os yw person sydd wedi dychwelyd ffurflen dreth yn ei diwygio yn ystod y cyfnod pan fydd ymholiad i’r ffurflen dreth yn mynd rhagddo.
- (2) At ddibenion adran 44 (cwmpas ymholiad), mae’r diwygiad i’w drin fel rhywbeth a gynhwysir ar y ffurflen dreth.
- (3) Mae’r diwygiad yn cael effaith ar y diwrnod y mae’r ymholiad yn cael ei gwblhau oni bai bod ACC yn datgan yn yr hysbysiad cau a ddyroddir o dan adran 50—
  - (a) bod y diwygiad wedi ei ystyried wrth lunio’r diwygiadau sy’n ofynnol i roi effaith i gasgliadau ACC, neu
  - (b) mai casgliad ACC yw bod y diwygiad yn anghywir.”

Gwybodaeth Cychwyn

I27 Atod. 23 para. 14 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I28 Atod. 23 para. 14 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

15 Yn adran 50 (cwblhau ymholiad), yn is-adran (4), yn lle “sydd i’w godi” rhodder “sy’n daladwy”.

Gwybodaeth Cychwyn

I29 Atod. 23 para. 15 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I30 Atod. 23 para. 15 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

16 Yn adran 52 (dyfarniad o’r dreth sydd i’w chodi os na ddychwelir ffurflen dreth), yn is-adran (5), yn lle “o ganlyniad i ddyfarniad” rhodder “yn unol â dyfarniad”.

Gwybodaeth Cychwyn

I31 Atod. 23 para. 16 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I32 Atod. 23 para. 16 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

17 Yn y testun Cymraeg, yn adran 54 (asesu treth a gollir), ym mharagraff (c), yn lle “ymwared” rhodder “rhyddhad”.

Gwybodaeth Cychwyn

I33 Atod. 23 para. 17 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

I34 Atod. 23 para. 17 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

- 18 Yn adran 58 (amodau ar gyfer gwneud asesiadau ACC)—
- (a) yn is-adran (1)(a)—
    - (i) yn lle “ddau” rhodder “tri”;
    - (ii) yn lle “(2) a (3)” rhodder “(2), (3) a (3A)”;
  - (b) yn lle is-adran (3) rhodder—
    - “(3) Yr ail achos yw—
      - (a) pan fo ffurflen dreth wedi ei dychwelyd,
      - (b) pan fo hawl ACC i ddyroddi hysbysiad ymholiad i'r ffurflen dreth wedi dod i ben, neu pan fo wedi cwblhau ei ymholiadau iddi, ac
      - (c) ar yr adeg y daeth yr hawl honno ar ran ACC i ben neu y cwblhaodd yr ymholiadau hynny, na ellid bod wedi disgwyl yn rhesymol iddo fod yn ymwybodol o'r sefyllfa a grybwyllir yn adran 54 na 55 ar sail gwybodaeth a ddarparwyd i ACC cyn yr adeg honno.”;
  - (c) ar ôl is-adran (3) mewnosoder—
    - “(3A) Y trydydd achos yw pan fo ACC yn gwneud addasiad o dan y rheol gyffredinol yn erbyn osgoi trethi (gweler Rhan 3A, ac adran 81E yn benodol).”;
  - (d) yn is-adran (4)—
    - (i) ar ôl “ACC”, mewnosoder “yn yr achos cyntaf na'r ail achos”;
    - (ii) ym mharagraff (a), yn lle “yn y ffurflen dreth” rhodder “mewn ffurflen dreth”.

Gwybodaeth Cychwyn

I35 Atod. 23 para. 18 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I36 Atod. 23 para. 18 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

- 19 Yn adran 59 (terfynau amser ar gyfer asesiadau ACC), yn is-adran (7), yn y diffiniad o “dyddiad perthnasol”—
- (a) cyn paragraff (a), mewnosoder—
    - “(za) os na ddychwelwyd ffurflen dreth, y dyddiad erbyn pryd y mae ACC yn credu iddi fod yn ofynnol dychwelyd ffurflen dreth,”;
  - (b) ym mharagraff (a), yn lle “y ffurflen dreth”, yn y lle cyntaf y mae'n digwydd, rhodder “ffurflen dreth”.

Gwybodaeth Cychwyn

I37 Atod. 23 para. 19 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I38 Atod. 23 para. 19 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

- 20 Yn adran 61 (y weithdrefn asesu), hepgorer is-adran (3).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I39 Atod. 23 para. 20 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I40 Atod. 23 para. 20 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 21 Yn y testun Cymraeg, ym mhennawd Pennod 7 o Ran 3 (ymwared yn achos asesiad gormodol neu dreth a ordalwyd), yn lle “YMWARED” rhodder “RHYDDHAD”.

Gwybodaeth Cychwyn

I41 Atod. 23 para. 21 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I42 Atod. 23 para. 21 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 22 Yn y testun Cymraeg, yn adran 62 (hawlio ymwared yn achos asesiad dwbl)—
- yn lle “ymwared” rhodder “ryddhad”;
  - ym mhennawd yr adran, yn lle “ymwared” rhodder “rhyddhad”.

Gwybodaeth Cychwyn

I43 Atod. 23 para. 22 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I44 Atod. 23 para. 22 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 23 Yn adran 63 (hawlio ymwared rhag treth a ordalwyd etc.)—
- yn is-adran (1)(b), ar ôl “dyfarniad” rhodder “ACC”;
  - yn y testun Cymraeg, yn is-adran (2), yn lle “ei ryddhau ohono” rhodder “ollwng y swm”;
  - yn is-adran (3)—
    - yn y testun Cymraeg, yn lle “ymwared” rhodder “rhyddhad”;
    - yn lle “y Ddeddf hon” rhodder “Deddfau Trethi Cymru”;
  - yn is-adran (4), yn lle “64” rhodder “63A”;
  - yn y testun Cymraeg, ym mhennawd yr adran, yn lle “ymwared” rhodder “rhyddhad”.

Gwybodaeth Cychwyn

I45 Atod. 23 para. 23 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I46 Atod. 23 para. 23 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 24 Ar ôl adran 63 mewnosoder—

“63A Hawlio rhyddhad mewn cysylltiad â threth trafodiadau tir: rheoliadau yn peidio â chael effaith

(1) Os yw—

- yn rhinwedd adran 26(2) o DTTT, y bandiau treth a’r cyfraddau treth a bennir mewn rheoliadau a wrthodir yn gymwys i drafodiad trethadwy, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (b) o ganlyniad, swm y dreth trafodiadau tir sydd i'w godi mewn cysylltiad â'r trafodiad yn fwy na'r swm a fyddai wedi bod i'w godi fel arall,
- caiff y prynwr yn y trafodiad wneud hawliad i ACC am ollwng neu ad-dalu'r swm o dreth trafodiadau tir na fyddai wedi bod i'w godi pe na bai'r rheoliadau a wrthodir wedi eu gwneud.
- (2) Pan fo ACC yn penderfynu rhoi effaith i hawliad o dan is-adran (1) rhaid iddo hefyd ollwng neu ad-dalu unrhyw gosb neu log sy'n perthyn i'r swm o dreth a ollyngir neu a ad-delir.
- (3) Mae unrhyw gosb neu log yn perthyn i swm o dreth at y diben hwn i'r graddau—
- (a) y mae i'w phriodoli neu i'w briodoli i'r swm, a
- (b) na fyddid wedi mynd iddo oni bai am gymhwyso'r bandiau treth a'r cyfraddau treth a bennir yn y rheoliadau a wrthodir i'r trafodiad o dan sylw.
- (4) Rhaid i hawliad o dan is-adran (1) gael ei wneud cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r hwyraf o—
- (a) y dyddiad y mae'r rheoliadau a wrthodir yn peidio â chael effaith, neu
- (b) dyddiad ffeilio ffurflen dreth sy'n cynnwys asesiad o'r dreth sydd i'w chodi a gyfrifir gan ddefnyddio'r bandiau treth a'r cyfraddau treth a bennir yn y rheoliadau a wrthodir.
- (5) Mae hawliad o dan is-adran (1) i'w drin fel pe bai'n ddiwygiad a wneir o dan adran 41 i'r asesiad o'r dreth sydd i'w chodi sydd wedi ei gynnwys mewn ffurflen dreth.
- (6) Yn yr adran hon—
- mae i "rheoliadau a wrthodir" ("*rejected regulations*") yr ystyr a roddir gan adran 26(1)(a) o DTTT;
- mae i "trafodiad trehadwy" ("*chargeable transaction*") yr ystyr a roddir gan adran 17 o'r Ddeddf honno."

Gwybodaeth Cychwyn

I47 Atod. 23 para. 24 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I48 Atod. 23 para. 24 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

- 25 (1) Yn adran 64 (gwrthod hawliadau am ymwared oherwydd cyfoethogi anghyfiawn)—
- (a) ar ôl "63" mewn osoder "neu 63A";
- (b) yn y testun Cymraeg—
- (i) yn lle "ymwared" rhodder "ryddhad";
- (ii) yn lle "ryddhau'r" rhodder "ollwng y".
- (2) Enw newydd pennawd yr adran yw "Gwrthod hawliadau am ryddhad oherwydd cyfoethogi anghyfiawn".

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I49 Atod. 23 para. 25 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I50 Atod. 23 para. 25 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 26 Yn y testun Cymraeg, yn adran 65 (cyfoethogi anghyfiawn: darpariaeth bellach)—
- yn is-adran (1)(a), yn lle “y byddai person o’r fath i’w ryddhau ohono” rhodder “i’w ollwng”;
  - yn is-adran (2)(a), yn lle “ei ryddhau ohono” rhodder “ollwng y swm”.

Gwybodaeth Cychwyn

I51 Atod. 23 para. 26 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I52 Atod. 23 para. 26 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 27 Yn adran 66 (cyfoethogi anghyfiawn: trefniadau talu’n ôl)—
- yn is-adran (2), ar ôl “63” mewnosoder “neu 63A”;
  - yn y testun Cymraeg, yn is-adran (2)(a), yn lle “ryddhau” rhodder “ollwng”.

Gwybodaeth Cychwyn

I53 Atod. 23 para. 27 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I54 Atod. 23 para. 27 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 28 Yn adran 67 (achosion pan na fo angen i ACC roi effaith i hawliad)—
- yn y testun Cymraeg, yn is-adran (1), yn lle “ymwared” rhodder “ryddhad”;
  - yn is-adran (2)(a), ar ôl “hawliad” mewnosoder “neu ddewis”;
  - yn is-adran (2)(b), yn lle “hawliad, neu fethu â gwneud hawliad” rhodder “hawliad neu ddewis, neu fethu â gwneud hawliad neu ddewis”;
  - ar ôl is-adran (2) mewnosoder—
“(2A) Yn is-adran (2), ystyr “dewis” yw dewis a wneir o dan baragraff 3, 5 neu 12 o Atodlen 15 i DTTT (rhyddhadau sy’n ymwneud â thai cymdeithasol).”;
  - yn y testun Cymraeg, yn is-adran (3), yn lle “ymwared” rhodder “rhyddhad”;
  - yn y testun Cymraeg, yn is-adran (4), yn lle “ymwared” rhodder “rhyddhad” (yn y ddau le y mae’n ymddangos).

Gwybodaeth Cychwyn

I55 Atod. 23 para. 28 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I56 Atod. 23 para. 28 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 29 Yn adran 68 (gwneud hawliadau)—
- yn is-adran (1), yn lle “neu 63” rhodder “, 63 neu 63A”;
  - yn y testun Cymraeg, yn is-adran (3)(a), yn lle “ryddhau” rhodder “ollwng”.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I57 Atod. 23 para. 29 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I58 Atod. 23 para. 29 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

30 Yn adran 69 (dyletswydd i gadw cofnodion a'u storio'n ddiogel), yn is-adran (1), yn lle "neu 63" rhodder " , 63 neu 63A".

Gwybodaeth Cychwyn

I59 Atod. 23 para. 30 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I60 Atod. 23 para. 30 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

31 Yn adran 71 (hawlydd yn diwygio hawliad), yn is-adran (1), yn lle "neu 63" rhodder " , 63 neu 63A".

Gwybodaeth Cychwyn

I61 Atod. 23 para. 31 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I62 Atod. 23 para. 31 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

32 Yn y testun Cymraeg, yn adran 73 (rhoi effaith i hawliadau a diwygiadau), yn is-adran (1)(b), yn lle "ryddhau'r hawlydd o dreth ddatganoledig neu ei had-dalu iddo" rhodder "ollwng y swm o dreth ddatganoledig neu ei ad-dalu i'r hawlydd".

Gwybodaeth Cychwyn

I63 Atod. 23 para. 32 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I64 Atod. 23 para. 32 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

33 Yn y testun Cymraeg, yn adran 77 (rhoi effaith i ddiwygiadau o dan adran 75), yn is-adran (1)(b), yn lle "ryddhau'r hawlydd ohoni" rhodder "ei gollwng".

Gwybodaeth Cychwyn

I65 Atod. 23 para. 33 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I66 Atod. 23 para. 33 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

34 Yn adran 81 (setliadau contract)—
 (a) ar ôl is-adran (1) mewnosoder—

“(1A) Yn adran 63A(1), mae'r cyfeiriad at ad-dalu swm o dreth trafodiadau tir yn cynnwys ad-dalu swm a delir gan berson o dan setliad contract mewn cysylltiad â'r swm hwnnw o dreth trafodiadau tir.”;

(b) yn is-adran (4), ar ôl "63" mewnosoder "neu 63A".

Gwybodaeth Cychwyn

I67 Atod. 23 para. 34 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

I68 Atod. 23 para. 34 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

- 35 Yn adran 90 (gwneud gwybodaeth a dogfennau yn ofynnol mewn perthynas â grŵp o ymgymeriadau)—
- (a) yn is-adran (1), yn lle “ymgymeriad arall (“is-ymgymeriad”)” rhodder “is-ymgymeriad”;
  - (b) yn is-adran (4), yn lle’r geiriau o “adran 1162” i’r diwedd rhodder “adrannau 1161 a 1162 o [Ddeddf Cwmnïau 2006 \(p. 46\)](#) ac Atodlen 7 iddi, ond o ran cymhwysu’r adran hon i dreth trafodiadau tir, mae adran 1161(1) (b) o’r Ddeddf 2006 honno yn cael effaith fel pe bai’r geiriau “carrying on a trade or business, with or without a view to profit” wedi eu hepgor.”

Gwybodaeth Cychwyn

I69 Atod. 23 para. 35 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I70 Atod. 23 para. 35 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(i)**

- 36 Yn adran 95, (cydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth), yn is-adran (1)(a) ar ôl “hysbysiad” mewnosoder “(neu unrhyw gyfnod hwy y bydd ACC a’r person yn cytuno arno)”.

Gwybodaeth Cychwyn

I71 Atod. 23 para. 36 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I72 Atod. 23 para. 36 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(i)**

- 37 Yn y testun Cymraeg, yn adran 100 (hysbysiadau trethdalwyr ar ôl dychwelyd ffurflen dreth), yn is-adran (5)(c), yn lle “ymwared” rhodder “rhyddhad”.

Gwybodaeth Cychwyn

I73 Atod. 23 para. 37 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I74 Atod. 23 para. 37 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(i)**

- 38 Yn adran 116(1) (dim adolygu nac apelio yn erbyn cymeradwyaeth y tribiwnlys), yn lle “[Ddeddf Tribiwnlysoedd, Llysoedd a Gorfodaeth 2007 \(p. 15\)](#)” rhodder “DTLIG”.

Gwybodaeth Cychwyn

I75 Atod. 23 para. 38 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I76 Atod. 23 para. 38 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(i)**

- 39 Yn adran 118 (cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny), ar ôl “Mae person” mewnosoder “y mae’n ofynnol iddo dychwelyd ffurflen dreth”.

Gwybodaeth Cychwyn

I77 Atod. 23 para. 39 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

I78 Atod. 23 para. 39 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

40 Yn adran 119 (cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 6 mis wedi'r dyddiad ffeilio), yn is-adran (1), ar ôl "Mae person" mewnosoder "y mae'n ofynnol iddo ddychwelyd ffurflen dreth".

Gwybodaeth Cychwyn

I79 Atod. 23 para. 40 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I80 Atod. 23 para. 40 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

41 Yn adran 120 (cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 12 mis wedi'r dyddiad ffeilio)—

- (a) yn is-adran (1), ar ôl "Mae person" mewnosoder "y mae'n ofynnol iddo ddychwelyd ffurflen dreth", a
- (b) yn is-adran (2), yn lle'r geiriau o "yw'r mwyaf o" i'r diwedd rhodder "yw—
- (a) £300, neu
- (b) swm uwch, heb fod yn fwy na 95% o'r swm o dreth ddatganoledig y byddai'r person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd."

Gwybodaeth Cychwyn

I81 Atod. 23 para. 41 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I82 Atod. 23 para. 41 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

42 Yn lle adran 122 rhodder—

"122 Cosb am fethu â thalu treth mewn pryd

- (1) Mae person yn agored i gosb os yw'r person wedi methu â thalu swm o dreth ddatganoledig ar y dyddiad cosbi neu cyn hynny mewn cysylltiad â'r swm hwnnw.
- (2) Y gosb yw 5% o swm y dreth nas talwyd.
- (3) Yn yr adran hon ac yn adran 122A, y dyddiad cosbi mewn cysylltiad â swm o dreth ddatganoledig a bennir yng ngholofn 3 o Dabl A1 yw'r dyddiad a bennir yng ngholofn 4.

TABL A1

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
1	Treth trafodiadau tir	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i ffurflen dreth a ddychwelir gan y prynwr mewn trafodiad tir (oni bai	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
		bod y swm o fewn eitem 8 neu 9).	
2	Treth gwarediadau tirlenwi	Swm a ddatgenir mewn ffurflen dreth.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth.
3	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm sy'n daladwy o ganlyniad i ddyfarniad ACC a wneir yn lle ffurflen dreth.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae ACC yn credu iddi fod yn ofynnol dychwelyd y ffurflen dreth.
4	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir yn lle ffurflen dreth (oni bai bod y swm o fewn eitem 7).	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae ACC yn credu iddi fod yn ofynnol dychwelyd y ffurflen dreth.
5	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir pan fo ffurflen dreth wedi ei dychwelyd.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).
6	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i ddiwygiad neu gywiriad i ffurflen dreth.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).
7	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir at ddibenion gwneud addasiad i wrthweithio mantais drethiannol (gweler Rhan 3A) mewn achos pan na fo ffurflen dreth y mae gan ACC	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
8	Treth trafodiadau tir	reswm i gredu ei bod yn ofynnol ei dychwelyd wedi ei dychwelyd mewn gwirionedd. Pan wneir cais gohirio o dan adran 58 o DTTT, swm gohiriedig y mae'n ofynnol ei dalu yn rhinwedd adran 61(1) o'r Ddeddf honno.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm gohiriedig.
9	Treth trafodiadau tir	Pan wneir cais gohirio o dan adran 58 o DTTT, swm a wrthodir o fewn ystyr adran 61(2)(a) o'r Ddeddf honno.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm a wrthodir.
10	Treth gwarediadau tirlenwi	Swm a godir gan hysbysiad codi treth a ddyroddir o dan adran 48 neu 49 o DTGT.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm.
11	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm gohiriedig o fewn ystyr adran 181G(2).	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y mae'r cyfnod gohirio yn dod i ben (gweler adran 181G ynglŷn â chyfrifo cyfnodau gohirio).

(4) Yn yr adran hon, mae i "swm gohiriedig" yr un ystyr ag yn adran 58(6)(a) DTTT.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru addasu Tabl A1 drwy reoliadau.

122A Cosbau pellach am barhau i fethu â thalu treth ddatganoledig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo person yn agored i gosb o dan adran 122 mewn cysylltiad â methu â thalu swm o dreth ddatganoledig ar y dyddiad cosbi ar gyfer y swm hwnnw, neu cyn hynny.
- (2) Os yw unrhyw swm yn parhau i fod heb ei dalu ar ôl diwedd y cyfnod o 6 mis sy'n dechrau â'r diwrnod sydd 30 o ddiwrnodau cyn y dyddiad cosbi, mae'r person yn agored i gosb bellach.
- (3) Y gosb bellach yw 5% o'r swm sy'n parhau i fod heb ei dalu.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

(4) Os yw unrhyw swm yn parhau i fod heb ei dalu ar ôl diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod sydd 30 o ddiwrnodau cyn y dyddiad cosbi, mae'r person yn agored i ail gosb bellach.

(5) Yr ail gosb bellach yw 5% o'r swm sy'n parhau i fod heb ei dalu.”

Gwybodaeth Cychwyn

I83 Atod. 23 para. 42 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I84 Atod. 23 para. 42 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

43 Hepgorer adrannau 123 a 124.

Gwybodaeth Cychwyn

I85 Atod. 23 para. 43 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I86 Atod. 23 para. 43 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

44 Yn adran 125 (gostyngiad arbennig i'r gosb), ar ôl is-adran (2) mewnosoder—

“(2A) Ond gall “amgylchiadau arbennig” gynnwys y ffaith fod ACC wedi cytuno y caiff person dalu swm o dreth ddatganoledig mewn rhandaliadau dros gyfnod cytunedig.”

Gwybodaeth Cychwyn

I87 Atod. 23 para. 44 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I88 Atod. 23 para. 44 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

45 Yn adran 126 (esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth neu dalu treth), yn is-adran (2), ar ôl “adran 122” mewnosoder “neu 122A”.

Gwybodaeth Cychwyn

I89 Atod. 23 para. 45 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I90 Atod. 23 para. 45 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

46 Yn adran 127 (asesu cosbau)—

- (a) yn is-adran (5), ar ôl “adran 122” mewnosoder “neu 122A”, a
- (b) yn is-adran (6), ar ôl “adran 122” mewnosoder “neu 122A”.

Gwybodaeth Cychwyn

I91 Atod. 23 para. 46 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I92 Atod. 23 para. 46 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

47 Yn adran 128 (terfyn amser ar gyfer asesu cosbau o dan Bennod 2)—

- (a) yn is-adran (1), hepgorer y geiriau “mewn cysylltiad ag unrhyw swm”;
- (b) yn is-adran (4), yn lle “122(2)” rhodder “122(3)”;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (c) yn is-adran (5), yn lle'r geiriau "yw'r diweddaraf o'r cyfnodau a ganlyn" rhodder "yw".

Gwybodaeth Cychwyn

I93 Atod. 23 para. 47 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I94 Atod. 23 para. 47 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 48 Yn adran 130 (swm y gosb am anghywirdeb mewn dogfen a roddir i ACC)—
- (a) yn is-adran (1), ar ôl "am anghywirdeb bwriadol yw" mewnosoder "swm heb fod yn fwy na", a
- (b) yn is-adran (2), ar ôl "am anghywirdeb diofal yw" mewnosoder "swm heb fod yn fwy na".

Gwybodaeth Cychwyn

I95 Atod. 23 para. 48 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I96 Atod. 23 para. 48 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 49 Yn adran 132 (cosb am anghywirdeb bwriadol mewn dogfen a roddir i ACC gan berson arall), yn is-adran (4), ar ôl "o dan yr adran hon yw" mewnosoder "swm heb fod yn fwy na".

Gwybodaeth Cychwyn

I97 Atod. 23 para. 49 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I98 Atod. 23 para. 49 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 50 Yn adran 133 (cosb am fethu â hysbysu ynghylch tanasesiad neu danddyfarniad), yn is-adran (3), ar ôl "o dan yr adran hon yw" mewnosoder "swm heb fod yn fwy na".

Gwybodaeth Cychwyn

I99 Atod. 23 para. 50 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I100 Atod. 23 para. 50 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 51 Yn adran 141 (asesu cosbau o dan Bennod 3), yn is-adran (5), yn lle'r geiriau "yw'r diweddaraf o'r cyfnodau a ganlyn" rhodder "yw".

Gwybodaeth Cychwyn

I101 Atod. 23 para. 51 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I102 Atod. 23 para. 51 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

- 52 Yn y testun Cymraeg, yn adran 142 (dehongli Pennod 3), ym mharagraff (c), yn lle "ymwared" rhodder "ryddhad" (yn y ddau le y mae'n ymddangos).

Gwybodaeth Cychwyn

I103 Atod. 23 para. 52 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

I104 Atod. 23 para. 52 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

53 Yn adran 143 (cosb am fethu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel), yn is-adran (1), ar ôl "38" mewnosoder ", 38A".

Gwybodaeth Cychwyn

I105 Atod. 23 para. 53 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I106 Atod. 23 para. 53 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

54 Yn adran 144 (esgus rhesymol am fethu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel), yn is-adran (1), ar ôl "38" mewnosoder ", 38A".

Gwybodaeth Cychwyn

I107 Atod. 23 para. 54 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I108 Atod. 23 para. 54 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

55 Yn adran 145 (asesu cosbau o dan adran 143), yn is-adran (2), ar ôl "38" mewnosoder ", 38A".

Gwybodaeth Cychwyn

I109 Atod. 23 para. 55 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I110 Atod. 23 para. 55 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

56 Ar ôl adran 154 (talu cosbau) mewnosoder—

“154A Atebolrwydd cynrychiolwyr personol

(1) Os yw person sy'n agored i gosb ("P") wedi marw, caniateir i unrhyw gosb y gellid bod wedi ei hasesu mewn perthynas â P gael ei hasesu mewn perthynas â chynrychiolwyr personol P.

(2) Mae unrhyw gosb a asesir felly i'w thalu o ystad P.”

Gwybodaeth Cychwyn

I111 Atod. 23 para. 56 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I112 Atod. 23 para. 56 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(ii)**

57 Hepgorer y croes-bennawd mewn llythrennau italig yn union cyn adran 157.

Gwybodaeth Cychwyn

I113 Atod. 23 para. 57 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I114 Atod. 23 para. 57 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(ii)**

58 Yn lle adrannau 157 a 158 rhodder—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

“157 Llog taliadau hwyr ar drethi datganoledig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i swm o dreth ddatganoledig—
  - (a) sydd wedi ei ddatgan mewn ffurflen dreth fel—
    - (i) y dreth sydd i'w chodi, neu
    - (ii) os yw'r ffurflen dreth yn ffurflen dreth bellach a wneir gan y prynwr mewn trafodiad tir, y dreth trafodiadau tir (neu'r dreth trafodiadau tir ychwanegol) sy'n daladwy;
  - (b) sy'n daladwy—
    - (i) o ganlyniad i ddiwygiad i ffurflen dreth o dan adran 41, 45 neu 50;
    - (ii) o ganlyniad i gywiriad i ffurflen dreth o dan adran 42;
    - (iii) yn unol ag asesiad a wnaed yn ychwanegol at ffurflen dreth o dan adran 54 neu 55, neu
  - (c) sy'n daladwy yn unol ag—
    - (i) dyfarniad o dan adran 52, neu
    - (ii) asesiad o dan adran 54 neu 55,
 a wnaed yn lle ffurflen dreth yr oedd yn ofynnol ei dychwelyd.
- (2) Os na chaiff y swm ei dalu cyn dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr, mae'r swm yn dwyn llog (y cyfeirir ato yn y Rhan hon fel “llog taliadau hwyr”) ar y gyfradd llog taliadau hwyr ar gyfer y cyfnod—
  - (a) sy'n dechrau â dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr, a
  - (b) sy'n dod i ben â'r dyddiad talu.
- (3) Dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr yw—
  - (a) yn achos swm sydd o fewn is-adran (1)(a) neu (b), y dyddiad ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth;
  - (b) yn achos swm sydd o fewn is-adran (1)(c), y dyddiad ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth yr oedd yn ofynnol ei dychwelyd.
- (4) Ond pan fo adran 160 yn gymwys, dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr yw'r dyddiad a bennir yn yr adran honno.

157A Llog taliadau hwyr ar gosbau

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i swm o gosb y mae'n ofynnol ei dalu o dan Ran 5 o'r Ddeddf hon.
- (2) Os na thelir y swm ar y dyddiad y mae'n ofynnol ei dalu neu cyn hynny, mae'r swm yn dwyn llog (y cyfeirir ato yn y Rhan hon fel “llog taliadau hwyr”) ar y gyfradd llog taliadau hwyr ar gyfer y cyfnod—
  - (a) sy'n dechrau â'r diwrnod canlynol, a
  - (b) sy'n dod i ben â'r dyddiad talu.
- (3) Ond pan fo adran 160 yn gymwys, dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr yw'r dyddiad a bennir yn yr adran honno.

158 Llog taliadau hwyr: atodol

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion adrannau 157 a 157A.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (2) Nid yw llog taliadau hwyr yn daladwy ar log taliadau hwyr.
- (3) Caiff dyddiad dechrau llog taliadau hwyr fod yn ddiwrnod nad yw'n ddiwrnod busnes o fewn ystyr adran 92 o [Ddeddf Biliau Cyfnewid 1882 \(p. 61\)](#).
- (4) Mae'r dyddiad talu, mewn perthynas â swm, yn cynnwys y dyddiad y caiff y swm ei osod yn erbyn swm sy'n daladwy gan ACC.
- (5) Mae i "cyfradd llog taliadau hwyr" yr ystyr a roddir gan adran 163(1)."

Gwybodaeth Cychwyn

I115 Atod. 23 para. 58 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)

I116 Atod. 23 para. 58 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 2\(b\)\(ii\)](#)

- 59 Hepgorer adran 159 (dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr: diwygiadau i asesiadau etc.) a'r croes-bennawd mewn llythrennau italig sy'n union cyn yr adran honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I117 Atod. 23 para. 59 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)

I118 Atod. 23 para. 59 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 2\(b\)\(ii\)](#)

- 60 Yn adran 169 (achos yn llys yr ynadon), ar ôl is-adran (5) mewnosoder—
- “(5A) Pan fo swm perthnasol yn cynnwys swm o dreth trafodiadau tir y mae ACC wedi cytuno y gellir gohirio ei dalu, rhaid anwybyddu unrhyw gyfnod gohirio mewn cysylltiad â'r swm hwnnw (fel y'i pennir o dan Bennod 3 o Ran 6 o DTTT) wrth gyfrifo'r cyfnod o 12 mis y cyfeirir ato yn is-adran (4) neu (5).
- (5B) Pan fo swm perthnasol yn cynnwys swm a gaiff ei drin fel swm gohiriedig yn rhinwedd adran 181G, rhaid anwybyddu unrhyw gyfnod gohirio mewn cysylltiad â'r swm hwnnw (fel y'i pennir o dan yr adran honno) wrth gyfrifo'r cyfnod o 12 mis y cyfeirir ato yn is-adran (4) neu (5).”

Gwybodaeth Cychwyn

I119 Atod. 23 para. 60 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)

I120 Atod. 23 para. 60 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 3](#)

- 61 Yn adran 170(1) (gorfodi drwy atafaelu nwyddau), yn lle “[Deddf Tribiwnlysoedd, Llysoedd a Gorfodaeth 2007 \(p. 15\)](#)” rhodder “DTLIG”.

Gwybodaeth Cychwyn

I121 Atod. 23 para. 61 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 81\(2\)](#)

I122 Atod. 23 para. 61 mewn grym ar 25.1.2018 gan [O.S. 2018/34](#), [ergl. 2\(b\)\(iii\)](#)

- 62 Yn adran 172(2) (rhestr o benderfyniadau apeliadwy), ar ôl paragraff (e) mewnosoder—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- “(f) penderfyniad i ddyroddi hysbysiad o dan baragraff 14 o Atodlen 16 i DTTT (adennill rhyddhad grŵp: hysbysiad yn gwneud taliad yn ofynnol gan un arall o gwmnïau'r grŵp neu gyfarwyddwr â rheolaeth);
- (g) penderfyniad i ddyroddi hysbysiad o dan baragraff 9 o Atodlen 17 i'r Ddeddf honno (adennill rhyddhad atgyfansoddi neu ryddhad caffael: hysbysiad yn gwneud taliad yn ofynnol gan un arall o gwmnïau'r grŵp neu gyfarwyddwr â rheolaeth).”

Gwybodaeth Cychwyn

I123 Atod. 23 para. 62 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I124 Atod. 23 para. 62 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

63 Ar ôl adran 181, mewnosoder—

“PENNOD 3A

TALU AC ADENNILL TRETH DDATGANOLEDIG SY’N DESTUN ADOLYGIAD NEU APÊL

181A Nid yw adolygiad neu apêl i effeithio ar y gofyniad i dalu

Nid yw'r ffaith fod person y mae penderfyniad apeliadwy yn gymwys iddo—

- (a) wedi gwneud cais am adolygiad o'r penderfyniad, neu
- (b) wedi apelio yn ei erbyn,

yn effeithio ar unrhyw ofyniad ar y person i dalu swm o dreth ddatganoledig (a llog ar y swm hwnnw).

181B Ceisiadau i ohirio

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo person—
  - (a) yn rhoi hysbysiad am gais i adolygu penderfyniad apeliadwy, neu
  - (b) yn gwneud apêl yn erbyn penderfyniad o'r fath.
- (2) Os yw'r person yn credu bod swm gormodol o dreth ddatganoledig wedi ei godi ar y person o ganlyniad i'r penderfyniad, caiff y person wneud cais i ACC ohirio adennill y swm o dreth ddatganoledig y mae'r person yn credu ei fod yn ormodol (a llog ar y swm hwnnw) (“cais i ohirio”).
- (3) Rhaid i gais i ohirio bennu—
  - (a) y swm o dreth ddatganoledig y gwneir y cais mewn cysylltiad ag ef, a
  - (b) y rhesymau pam fod y person sy'n gwneud y cais yn credu bod y swm yn ormodol.
- (4) Os yw ACC yn credu bod gan y person sy'n gwneud y cais i ohirio seiliau rhesymol dros gredu bod y swm o dreth ddatganoledig y mae'r cais yn ymwneud ag ef yn ormodol, caiff ACC ganiatáu'r cais i ohirio.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (5) Os yw ACC yn credu mai dim ond mewn perthynas â rhan o'r swm y mae gan y person seiliau rhesymol dros gredu bod y swm yn ormodol, caiff ganiatáu'r cais mewn cysylltiad â'r rhan honno yn unig.
- (6) Caiff ACC gymeradwyo'r cais i ohirio (yn llwyr neu'n rhannol) yn amodol ar ddarparu sicrhad digonol.
- (7) Rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad o'i benderfyniad i'r person a wnaeth y cais i ohirio.

181C Terfyn amser ar gyfer gwneud cais i ohirio

- (1) Rhaid gwneud cais i ohirio sy'n gysylltiedig ag adolygiad drwy roi hysbysiad o'r cais i ACC cyn diwedd y cyfnod a bennir yn adran 174 ar gyfer gofyn am yr adolygiad.
- (2) Ond os gwneir cais hwyr am adolygiad o dan adran 175, rhaid gwneud y cais i ohirio yr un pryd â'r cais hwyr.
- (3) Rhaid gwneud cais i ohirio sy'n gysylltiedig ag apêl drwy roi hysbysiad i ACC cyn diwedd y cyfnod a bennir yn adran 179 ar gyfer gwneud yr apêl.
- (4) Ond os yw'r tribiwnlys yn rhoi caniatâd i wneud apêl hwyr o dan adran 180, rhaid gwneud y cais i ohirio yr un pryd ag y ceisir caniatâd ar gyfer yr apêl hwyr.
- (5) Mae is-adrannau (1) a (3) yn ddarostyngedig i adran 181D.

181D Cais hwyr i ohirio

- (1) Pan fo person—
  - (a) yn gwneud cais am adolygiad cyn diwedd y cyfnod a bennir yn adran 174, a
  - (b) yn gwneud cais i ohirio sy'n gysylltiedig â'r adolygiad ar ôl diwedd y cyfnod hwnnw,ni chaiff ACC ystyried y cais i ohirio onid yw'n fodlon bod yr amodau yn is-adran (3) wedi eu bodloni.
- (2) Pan fo person—
  - (a) yn gwneud apêl cyn diwedd y cyfnod a bennir yn adran 179, a
  - (b) yn gwneud cais i ohirio sy'n gysylltiedig â'r apêl ar ôl diwedd y cyfnod hwnnw,ni chaiff ACC ystyried y cais i ohirio onid yw'n fodlon bod yr amodau yn is-adran (3) wedi eu bodloni.
- (3) Yr amodau yw—
  - (a) bod gan y person sy'n gwneud y cais i ohirio esgus rhesymol dros beidio â gwneud y cais yn ystod y cyfnod a bennir yn adran 174 neu 179, yn ôl y digwydd, a
  - (b) wedi hynny, bod y person sy'n gwneud y cais i ohirio wedi gwneud y cais heb oedi afresymol.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

181E Cais am adolygiad tribiwnlys o benderfyniad ar gais i ohirio

- (1) Caiff person sy'n gwneud cais i ohirio, o fewn y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y mae ACC yn dyroddi'r hysbysiad o'i benderfyniad ynglŷn â'r cais, wneud cais i'r tribiwnlys am adolygiad o benderfyniad ACC.
- (2) Caiff y tribiwnlys ddyfarnu bod penderfyniad ACC—
  - (a) i'w gadarnhau,
  - (b) i'w ganslo, neu
  - (c) i'w ddisodli â phenderfyniad arall y gallai ACC fod wedi ei wneud.

181F Amrywio ar ôl caniatáu cais i ohirio

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo—
  - (a) ACC neu'r tribiwnlys wedi caniatáu cais i ohirio,
  - (b) newid mewn amgylchiadau wedi hynny, ac
  - (c) o ganlyniad i'r newid hwnnw, naill ai ACC neu'r person a wnaeth y cais yn credu—
    - (i) y dylid amrywio'r swm o dreth ddatganoledig y caniatawyd y cais mewn cysylltiad ef;
    - (ii) pan fo caniatáu'r cais yn amodol ar ddarparu sicrhad digonol, y dylid amrywio'r amod.
- (2) Caiff y naill barti neu'r llall geisio cytundeb ei gilydd drwy ddyroddi hysbysiad sy'n pennu'r amrywiad arfaethedig i'r parti arall.
- (3) Os ceir cytundeb, rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad sy'n cadarnhau'r amrywiad i'r person.
- (4) Mae'r amrywiad yn cael effaith o'r dyddiad y mae ACC yn dyroddi'r hysbysiad o dan is-adran (3).
- (5) Os na cheir cytundeb o fewn y cyfnod o 21 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r dyddiad y dyroddir yr hysbysiad o dan is-adran (2), caiff y naill barti neu'r llall wneud cais i'r tribiwnlys am ddyfarniad.
- (6) Caiff y tribiwnlys ddyfarnu ar gais o'r fath drwy—
  - (a) cadarnhau'r amrywiad arfaethedig,
  - (b) gwrthod yr amrywiad arfaethedig, neu
  - (c) gwneud unrhyw amrywiad arall sy'n briodol ym marn y tribiwnlys.

181G Effaith gohirio

- (1) Ni chaiff ACC gymryd unrhyw gamau i adennill swm gohiriedig yn ystod y cyfnod gohirio.
- (2) Ystyr swm gohiriedig yw—
  - (a) swm o dreth ddatganoledig a bennir mewn cais i ohirio (oni bai bod y cais yn gais hwyr a wneir yn unol ag adran 181C(2) neu (4) neu adran 181D), neu

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (b) swm o dreth ddatganoledig y mae ACC neu'r tribiwnlys yn caniatáu cais i ohirio mewn cysylltiad ag ef.
- (3) Yn achos swm gohiriedig sydd o fewn is-adran (2)(a), mae'r cyfnod gohirio ar gyfer y swm—
  - (a) yn dechrau â'r diwrnod y gwneir y cais i ohirio, a
  - (b) yn dod i ben—
    - (i) os caniateir y cais, â'r diwrnod y'i caniateir,
    - (ii) os na chaniateir y cais ac os na wneir cais i'r tribiwnlys am adolygiad o'r penderfyniad hwnnw, â'r diwrnod cyntaf ar ôl diwedd y cyfnod ar gyfer gwneud cais o'r fath, neu
    - (iii) os na chaniateir y cais ac y gwneir cais i'r tribiwnlys am adolygiad o'r penderfyniad hwnnw, â'r diwrnod y mae'r tribiwnlys yn gwneud ei ddyfarniad.
- (4) Yn achos swm gohiriedig sydd o fewn is-adran (2)(b) mae'r cyfnod gohirio ar gyfer y swm—
  - (a) yn dechrau â'r dyddiad y mae ACC neu'r tribiwnlys yn caniatáu'r cais i ohirio, a
  - (b) yn dod i ben—
    - (i) os gwnaed y cais i ohirio mewn cysylltiad ag adolygiad o benderfyniad apeliadwy, â'r diwrnod y mae ACC yn dyroddi hysbysiad o gasgliadau'r adolygiad, neu
    - (ii) os gwnaed y cais i ohirio mewn cysylltiad ag apêl yn erbyn penderfyniad apeliadwy, â'r diwrnod y mae'r tribiwnlys yn dyfarnu'r apêl.
- (5) Pan gaiff swm gohiriedig sydd o fewn is-adran (2)(b) ei amrywio o dan adran 181F, mae'r swm a amrywiwyd i'w drin fel y swm gohiriedig o ddyddiad yr amrywiad.
- (6) Yn yr adran hon, mae cyfeiriadau at ganiatáu cais i ohirio yn cynnwys achosion pan gaiff y cais ei ganiatáu'n rhannol.

181H Ceisiadau i ohirio sy'n ymwneud ag apelau pellach

- (1) Pan fo person yn gwneud (yn unol â DTLIG) apêl bellach yn erbyn dyfarniad y tribiwnlys ar apêl yn erbyn penderfyniad apeliadwy, mae adrannau 181B, 181C, 181E, 181F a 181G yn gymwys i'r apêl bellach fel y maent yn gymwys i apêl, ond fel pe bai'r addasiadau a ganlyn wedi eu gwneud.
- (2) Mae adran 181B yn cael effaith fel pe bai'r canlynol wedi ei roi yn lle is-adrannau (3), (4) a (5)—
  - “(3) Rhaid i gais i ohirio bennu—
    - (a) y swm o dreth ddatganoledig y gwneir y cais mewn cysylltiad ag ef,
    - (b) y rhesymau pam fod y person sy'n gwneud y cais o'r farn fod y swm yn ormodol, a
    - (c) y rhesymau pam fod y person o'r farn y byddai adennill y swm (a llog ar y swm) yn achosi caledi ariannol difrifol i'r person.
- (4) Os yw ACC—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (a) yn credu bod gan y person sy'n gwneud y cais i ohirio seiliau rhesymol dros gredu bod y swm o dreth ddatganoledig y mae'r cais yn ymwneud ag ef yn ormodol, a
  - (b) â rheswm i gredu y byddai adennill y swm (a llog ar y swm) yn achosi caledi ariannol difrifol i'r person,
- caiff ACC ganiatáu'r cais.
- (5) Ond os yw ACC—
- (a) yn credu mai dim ond mewn cysylltiad â rhan o'r swm y mae gan y person seiliau rhesymol dros gredu bod y swm yn ormodol, neu
  - (b) â rheswm i gredu mai dim ond mewn cysylltiad â rhan o'r swm (a llog ar y rhan honno) y byddai adennill yn achosi caledi ariannol difrifol i'r person,
- caiff ACC ganiatáu'r cais mewn cysylltiad ag unrhyw ran o'r swm sy'n briodol yn ei farn.”
- (3) Mae adran 181C yn cael effaith fel pe bai—
- (a) yn is-adran (3), “ar y diwrnod y gwneir yr apêl bellach neu cyn hynny” wedi ei roi yn lle “cyn diwedd y cyfnod a bennir yn adran 179 ar gyfer gwneud yr apêl”, a
  - (b) is-adran (4) wedi ei hepgor.
- (4) Mae adran 181F yn cael effaith fel pe bai'r canlynol wedi ei roi yn lle paragraff (a) yn is-adran (1)—
- “(a) cais i ohirio wedi ei ganiatáu gan—
    - (i) yr Uwch Dribiwnlys pan fo'r cais yn ymwneud ag apêl bellach a wneir o dan adran 11 o DTLIG, neu
    - (ii) y llys apeliadol perthnasol a bennir o dan is-adran (11) o adran 13 o DTLIG pan fo'r cais yn ymwneud ag apêl bellach a wneir o dan yr adran honno.”
- (5) Mae adran 181G yn cael effaith fel pe bai—
- (a) yn is-adran (2)(a) y geiriau “(oni bai bod y cais yn gais hwyr a wneir yn unol ag adran 181C(2) neu (4) neu adran 181D)” wedi eu hepgor, a
  - (b) y canlynol wedi ei roi yn lle is-adran (4)(b)—
    - “(b) yn dod i ben ar y diwrnod y dyfernir yr apêl bellach.”
- (6) Mae'r cyfeiriadau at “y tribiwnlys” yn adrannau 181E(1) a (2), 181F(5) a (6) a 181G(2), (3) a (4) i'w darllen fel cyfeiriadau at—
- (a) yr Uwch Dribiwnlys mewn achos pan wneir yr apêl bellach o dan adran 11 o DTLIG, neu
  - (b) y llys apeliadol perthnasol a bennir o dan is-adran (11) o adran 13 o DTLIG mewn achos pan wneir yr apêl bellach o dan yr adran honno.

181I Dim apêl bellach nac adolygiad o benderfyniadau tribiwnlys sy'n ymwneud â cheisiadau i ohirio

- (1) Yn adran 11(5) o DTLIG (penderfyniadau a eithrir o'r hawl i apelio i'r Uwch Dribiwnlys), ar ôl paragraff (cb) (fel y'i mewnosodir gan adran 116(1) o'r Ddeddf hon) mewnosoder—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

“(cc) any decision of the First-tier Tribunal under section 181E or 181F of that Act (appeals relating to postponement requests),”.

(2) Yn adran 13(8) o DTLIG (penderfyniadau a eithrir o’r hawl i apelio i Lys Apêl etc.), ar ôl paragraff (bb) (fel y’i mewnosodir gan adran 116(2) o’r Ddeddf hon) mewnosoder—

“(bc) any decision of the Upper Tribunal under section 181E or 181F of that Act (appeals relating to postponement requests),”.

Gwybodaeth Cychwyn

I125 Atod. 23 para. 63 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I126 Atod. 23 para. 63 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

64 Yn adran 182 (talw cosbau yn achos adolygiad neu apêl), yn is-adran (3) ar ôl “176(5)” mewnosoder “, (6)”.

Gwybodaeth Cychwyn

I127 Atod. 23 para. 64 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I128 Atod. 23 para. 64 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(iv)**

65 Ar ôl adran 183 mewnosoder—

“183A Atal ad-daliad pan fo apêl bellach yn yr arfaeth

(1) Mae’r adran hon yn gymwys pan fo—

- (a) ar apêl yn erbyn penderfyniad apeliadwy, y tribiwnlys yn dyfarnu bod ACC i ad-dalu swm o dreth ddatganoledig a dalwyd gan berson, a
- (b) ACC yn gwneud cais o dan adran 11(4) neu 13(4) o DTLIG am ganiatâd i wneud apêl bellach.

(2) Wrth wneud cais am ganiatâd caiff ACC ofyn am ganiatâd y tribiwnlys i ohirio ad-dalu’r swm hyd—

- (a) y dyfernir ar yr apêl bellach, neu
- (b) y mae ACC yn cael sicrhad digonol ar gyfer y swm.

(3) Rhaid i’r tribiwnlys neu’r llys perthnasol ganiatáu cais ACC—

- (a) os yw’n rhoi caniatâd i’r apêl bellach gael ei chynnal, a
- (b) os yw’n credu bod angen caniatáu’r cais er mwyn diogelu’r refeniw.

(4) Os na roddir caniatâd i wneud apêl bellach—

- (a) gan Dribiwnlys yr Haen Gyntaf yn dilyn cais o dan adran 11(4)(a) o DTLIG, neu
- (b) gan yr Uwch Dribiwnlys yn dilyn cais o dan adran 13(4)(a) o’r Ddeddf honno,

nid yw’r ffaith fod ACC wedi gwneud cais o dan is-adran (2) wrth wneud y cais am ganiatâd yn rhwystro ACC rhag gwneud cais arall o dan yr is-adran

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

honno os yw ACC yn gwneud cais am ganiatâd i wneud apêl bellach o dan adran 11(4)(b) neu 13(4)(b) o DTLIG.

(5) Ond fel arall, mae penderfyniad y tribiwnlys neu'r llys perthnasol ynglŷn â chais o dan adran (2) yn derfynol.

(6) Yn yr adran hon—

ystyr “tribiwnlys neu lys perthnasol” (“*relevant tribunal or court*”) yw pa un bynnag o'r canlynol y mae ACC yn gwneud cais iddo am ganiatâd i wneud apêl bellach—

(a) Tribiwnlys yr Haen Gyntaf;

(b) yr Uwch Dribiwnlys;

(c) y llys apeliadol perthnasol;

ystyr “llys apeliadol perthnasol” (“*relevant appellate court*”) yw'r llys a bennir felly o dan adran 13(11) o DTLIG.”

Gwybodaeth Cychwyn

I129 Atod. 23 para. 65 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I130 Atod. 23 para. 65 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

66 O flaen adran 188 (pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol etc.) mewnosoder—

“187A Cymhwyso i'r Goron at ddibenion Treth Trafodiadau Tir

(1) I'r graddau y mae darpariaethau canlynol y Ddeddf hon yn gymwys i dreth trafodiadau tir, maent yn rhwymo'r Goron—

(a) Rhan 3;

(b) Rhan 4 (ac eithrio Pennod 6);

(c) Rhan 6 (ac eithrio adrannau 157A, 160 a 161(2)(b));

(d) Rhan 7 (ac eithrio adrannau 168, 169 a 170);

(e) Rhan 8 (ac eithrio adrannau 172(1)(d) ac (e), (3)(b) ac (c), (4), (5) a (6), 182 a 183);

(f) adrannau 190 a 191.

(2) Ond nid yw Rhan 4 yn gymwys i Ei Mawrhydi fel unigolyn preifat (o fewn ystyr adran 38(3) o **Ddeddf Achosion yn erbyn y Goron 1947 (p. 44)**).”

Gwybodaeth Cychwyn

I131 Atod. 23 para. 66 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I132 Atod. 23 para. 66 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

67 Yn adran 189 (rheoliadau), yn is-adran (2), ar ôl “18(2)” mewnosoder “122(5)”,.

Gwybodaeth Cychwyn

I133 Atod. 23 para. 67 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I134 Atod. 23 para. 67 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/34, ergl. 3**

68 Yn adran 190 (dyroddi hysbysiadau gan ACC)—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

- (a) yn is-adran (1), yn lle “y Ddeddf hon, neu mewn rheoliadau a wneir oddi tani,” rhodder “Neddfau Trethi Cymru, neu mewn rheoliadau a wneir oddi tanynt,”;
- (b) ar ôl is-adran (1) mewnosoder—
  - “(1A) Rhaid i hysbysiad bennu’r dyddiad y’i dyroddir.
  - (1B) Os na all y person y dyroddir yr hysbysiad iddo ganfod yn rhesymol effaith yr hysbysiad oherwydd camgymeriad ynddo neu hepgoriad ohono (gan gynnwys camgymeriad neu hepgoriad sy’n ymwneud ag enw’r person), mae’r hysbysiad i’w drin fel pe na bai wedi ei ddyroddi.”

Gwybodaeth Cychwyn

I135 Atod. 23 para. 68 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I136 Atod. 23 para. 68 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(v)**

- 69 Yn adran 191 (rhoi hysbysiadau a dogfennau eraill i ACC)—
- (a) yn is-adran (1)—
    - (i) yn lle “y Ddeddf hon, neu mewn rheoliadau a wneir oddi tani” rhodder “Neddfau Trethi Cymru, neu mewn rheoliadau a wneir oddi tanynt,” a
    - (ii) ar ôl “i berson”, mewnosoder “ddychwelyd ffurflen dreth neu”;
  - (b) yn lle is-adran (2), mewnosoder—
    - “(2) Rhaid i’r ffurflen dreth, yr hysbysiad neu’r ddogfen arall—
      - (a) bod ar ba bynnag ffurf,
      - (b) cynnwys pa bynnag wybodaeth,
      - (c) cynnwys gydag ef neu hi ba bynnag ddogfennau eraill, a
      - (d) cael ei roi neu ei rhoi ym mha bynnag fodd,a bennir gan ACC.”;
  - (c) yn is-adran (3), yn lle “y Ddeddf hon neu oddi tani” rhodder “Neddfau Trethi Cymru neu oddi tanynt”.

Gwybodaeth Cychwyn

I137 Atod. 23 para. 69 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I138 Atod. 23 para. 69 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(v)**

- 70 Yn adran 192(2) (dehongli), yn y manau priodol, mewnosoder—
- “ystyr “Deddfau Trethi Cymru” (“*the Welsh Tax Acts*”) yw—
    - (a) y Ddeddf hon, a
    - (b) DTTT;”
  - “ystyr “DTLIG” (“*TCEA*”) yw [Deddf Tribiwnlysoedd, Llysoedd a Gorfodaeth 2007 \(p. 15\)](#);
  - “ystyr “DTTT” (“*LTTA*”) yw [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(dccc 0\)](#);
  - “mae i “prynwr” (“*buyer*”) yr un ystyr ag yn DTTT;”
  - “mae i “trafodiad tir” (“*land transaction*”) yr un ystyr ag yn DTTT;”

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I139 Atod. 23 para. 70 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I140 Atod. 23 para. 70 mewn grym ar 25.1.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 2(b)(v)**

71 Yn adran 193 (mynegai o ymadroddion a ddiffinnir), yn Nhabl 1, yn y manau priodol mewn nosoder yr ymadroddion a ddiffinnir yn y tabl a ganlyn.

Artiffisial (mewn perthynas â'r rheol gwrthweithio osgoi trethi cyffredinol) (“ <i>artificial</i> ”)	adran 81C
Deddfau Trethi Cymru (“ <i>Welsh Tax Acts</i> ”)	adran 192(2)
DTLIG (“ <i>TCEA</i> ”)	adran 192(2)
DTTT (“ <i>LTTA</i> ”)	adran 192(2)
Hysbysiad gwrthweithio arfaethedig (“ <i>proposed counteraction notice</i> ”)	adran 81F
Hysbysiad gwrthweithio terfynol (“ <i>final counteraction notice</i> ”)	adran 81G
Mantais drethiannol (“ <i>tax advantage</i> ”)	adran 81D
Prynwr (“ <i>buyer</i> ”)	adran 192(2)
Rheol gwrthweithio osgoi trethi cyffredinol (“ <i>general anti-avoidance rule</i> ”)	adran 81A(2)
Trefniant (mewn perthynas â'r rheol gwrthweithio osgoi trethi cyffredinol) (“ <i>arrangement</i> ”)	adran 81B(3)A
Trefniant osgoi trethi (“ <i>tax avoidance arrangement</i> ”)	adran 81B

Gwybodaeth Cychwyn

I141 Atod. 23 para. 71 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 81(2)**

I142 Atod. 23 para. 71 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/04/2021.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017, ATODLEN 23.